

Råd och skrivregler från ARGUS för publicering av ARG-rapporter

SFOG är utgivare av ARG-rapporterna.. AR-gruppen ansvarar sakinnehållet. En redaktionsgrupp bör leda framställningen av ny ARG-rapport. Redaktionsgruppen ansvarar för att dispositionen är sammanhållen, att kapitlen inte överlappar, att när tillräcklig evidens saknas nås konsensus inom författargruppen/AR-gruppen i slutsatser och rekommendationer.

Sträva mot att skriva "evidensbaserat". Vad innebär det? Att arbeta evidensbaserat innebär att man för specifika frågeställningar tydligt fokuserar frågan, söker litteraturen systematiskt, det vill säga söker all litteratur som behandlar den fokuserade frågan, kritiskt granskar och kvalitetsgraderar de aktuella publikationerna, extraherar data, drar en slutsats som evidensgraderas* Ibland kan man använda redan publicerade systematiska översikter, vilket underlättar arbetet. I bästa fall går det även att ge en rekommendation som också kan evidensgraderas. För att göra en evidensgradering ska underlaget vara framtaget på detta systematiska sätt. Det är en krävande procedur som man möjligen kan göra för ett fåtal speciellt viktiga och utvalda interventioner i en ARG-rapport, men som inte kommer att vara möjlig för alla delar av en ARG-rapport. Rådet är ändå att man ska sträva mot att arbeta efter de angivna principerna så långt det går. Ta till exempel gärna hjälp av en bibliotekarie för att förbättra litteratursökningen, och sträva efter att göra en kvalitetsbedömning av den granskade litteraturen.

Mer tips finns i Evidens-ARGs *Metodbok för evidensbaserad obstetrik och gynekologi* (nr 50 2004)

<http://www.sfog.se/ARG+intressegrupper/arg-forord/Info50.pdf>

Atkins D et al; GRADE Working Group. Grading quality of evidence and strength of recommendations. *BMJ* 2004;328(7454):1490.

INTERNATKOSTNADER

Inför planering och under arbetets gång kan finnas behov av att författarna träffas. Merkostnader för internat kan sökas hos Stiftelsen för utbildning och utveckling inom obstetrik och gynekologi. Se SFOGs hemsida/Länkar: http://www.stiftelsen.org/KK_Stiftelsen/Valkommen.html

GRUNDREGEL

Börja med att se på ett modernt exemplar av en ARG-rapport för att få en uppfattning om hur materialet bör ställas upp. Från ax till limpa underlättas om respektive kapitelförfattare följer nedanstående i skrivandet.

MEDICINSKA FACKTERMER

Dessa stavas enligt "Medicinsk terminologilexikon" av Bengt I Lindskog och Bengt L Zetterberg, Nordiska Bokhandelns Förlag.

Detta innebär exempelvis att ae oftast ersätts med e; c och ch med k; oe med e eller ö; ph med f; rh med r, th med t (ex, uretra).

Statistiska termer: *P* (versalt) = probabilitet; *N* (versalt) = numerus i population; *n* (gement) = numerus i urval.

Bakteriologisk och virologisk nomenklatur skrivs med stor begynnelsebokstav, t ex *Haemophilus influenzae* (i förkortad form *H. influenzae*).

LÄKEMEDELSNAMN

Preparatnamn som är inregistrerade varumärken skrivs med stor begynnelsebokstav, generiska (farmakologiska) benämningar med små bokstäver. Se FASS!

OBS! Beteckningen ® används inte. Generiska namn på svenska bör användas.

FÖRKORTNINGAR

Dessa bör undvikas, speciellt "hemmagjorda" förkortningar. Skriv hellre ut orden. Det underlättar både läsning

och redigering. Om ändå förkortningar följ Svenska Akademiens rekommendationer
<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/foerkortn.shtml>

Använd inte %-tecknet – skriv procent! *Pat* hör hemma i journaler – skriv *patient*. Eller synonymer som *kvinnan*, *mannen*, *barnet*.

Tal skrivs med siffror utom i mindre specifika uttryck, då talen mellan 1 och 12 alltid skrivs ut: ex. *två bröst, tre njurar, åtta patienter*.

MÅTTENHETER

Använd SI-systemet för måttenheter! Se Socialstyrelsens MF 1975:110.

Svenska Akademiens ordlista, liksom Svenska språknämndens "Skrivregler", ger bra handledning för alla som skriver. Se även Tekniska nomenklaturcentralens "Skrivregler". Var uppmärksam på "svengelska" och medicinsk jargong.

LITTERATURREFERENSER

Uppställningen av referenser både i artikeltexten och litteraturförteckningen skall följa det s k Vancouver-systemet. Författaren ansvarar för att referenserna är korrekt återgivna i manus. En litteraturförteckning som inte innehåller fullständiga uppgifter uppställda enligt Vancouver-systemet försenar arbetets publicering! Begränsa antalet referenser.

Hänvisning i texten

Referenser i löpande text utmärks med siffror inom parentes. Först nämnda referens får nr (1) osv.

När författarnamn måste anges i texten skall författarlag med fler än två författare förkortas: *Argusson och medarbetare*.

Vid samtidig hänvisning till två skrifter anges referenserna åtskilda av kommatecken. Vid hänvisning till fler än två skrifter i svit anges den första och den sista, åtskilda av bindestreck.

Om författaren i texten återkommer till tidigare nämnda referenser skall referenserna behålla den ursprungliga hänvisningssiffran.

Accepterade men ännu ej publicerade referenser numreras i texten och anges i litteraturförteckningen med (*under publ*) efter tidskriftens namn för verk på nordiska språk och (*in press*) för verk på engelska eller andra utländska språk. Se även under rubriken *Källa*.

Opublicerade observationer, ännu ej accepterade artiklar och personliga meddelanden i skriftlig form numreras inte utan nämns endast inom parentes i texten (*opubl data 1979*) respektive (*pers medd 1981*).

Undvik referenser till abstracts.

Referensens utformning

Referenserna skrivs enligt Läkartidningens författaranvisningar
http://www.lakartidningen.se/pdf/forfattaranv_nya_2010.pdf och Citing Medicine, The NLM Style Guide for Authors <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/bookshelf/br.fcgi?book=citmed>

Exempel:

Tidskrift Friberg B, Persson BR, Willén R, Ahlgren M. Endometrial destruction by hyperthermia—a possible treatment of menorrhagia. *AOGS*. 1996;75:330-335

Avhandling Friberg, B. Thermal Endometrial Destruction by means of a Ballon Catheter, experimental and clinical evaluation of a new form of treatment for menorrhagia, (dissertation). Lund: Lund University;1998

Bok Brodén M. Graviditetens möjligheter.1:a upplagan. Stockholm: Natur och Kultur, 2004

Webb Källén K, Rydhström H, Otterblad-Olausson P. Kejsarsnitt i Sverige. EpC-rapport. 2005. (citerat xx xx xxxx). <http://www.socialstyrelsen.se/Publicerat/2005/8750/2005-112-3.htm>

Litteraturförteckning

Litteraturförteckningen skrivs på separata manusblad. Manus till litteraturförteckningen ställs upp enligt följande:

Författarnamn

Författarnamnen (efternamn + initialer skrivs med gemena (små bokstäver) och sorteras i nummerföljd i den ordning de nämns i artikeltexten.

Högst sex författare namnes. Finns flera namn i författarlaget namnes de tre första + och medarbetare.

Sr, Jr skrivs direkt efter initialerna; von, van de och liknande skrivs före efternamnet.

Vid artikel utan namngiven författare skrivs hela gruppens/kommitténs/organisationens namn ut. Annars skrivs *Osignerad* eller *Anonymous* (i utländska referenser) och artikelns typ anges inom parentes efter rubriken.

Titel

Titeln på det refererande arbetet återges fullständigt.

Titlar på artiklar/böcker/bokkapitel (även huvudorden i titlar på engelska och franska arbeten) skrivs med små begynnelsebokstäver.

Källa

Tidskrifters namn skall förkortas enligt National Library of Medicine <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/journals>.

Efter tidskriftsnamnet anges årtal, volym, pagina. OBS! Volym är ofta detsamma som årgång. Alltså inte tidskriftens nummer! Endast den sista eller de två sista siffrorna i slutpagina behöver anges. Sätt rätt skiljetecken!

Bokverk

Vid referenser till bok anges efter författarnamn verkets titel även – och i följande ordning: edition eller upplaga (3rd ed, 3 suppl), förlagsort, förlag, tryckår. Sätt rätt skiljetecken!

Om en referens ingår i ett annat arbete skrivs *I:* (för verk på nordiska språk) eller *In:* (för verk på engelska eller andra språk) samt redaktörens namn följt av *red* eller *ed(s)* + arbetets titel. Efter tryckåret anges pagina. Sätt rätt skiljetecken!

Rapporter, utredningar, betänkanden

Rapporter, utredningar, betänkanden ställs upp som följer: Gruppens, kommitténs, organisationens namn, titel, utgivningsort, förlag/myndighet, tryckår. (Inom parentes skrivs eventuellt ytterligare uppgifter som t ex statistikseriens namn, SoU-nr etc.)

Sätt rätt skiljetecken!

Placering

Litteraturreferenser placeras alltid sist i artikeln. OBS! Alltid efter FAKTA-rutan!

FAKTARUTA

Faktaruta kommer alltid före litteraturförteckning. Denna skall i princip alltid finnas i varje kapitel. Skälet är bland annat att de läsare som inte vill detaljläsa kan på kort tid fånga budskapet i ARG-rapporten. På så vis blir alla rapporter värdefulla och aktuella för varje kollega.

SLUTREDIGERING

Redaktionsgruppen bör med god framförhållning ha kontakt med ARGUS för den planerade utgivning. Utgivning av ARG-rapport inplaneras med ordinarie utskick av Medlemsblad. ARGUS och layoutredaktörens uppgifter behöver inplaneras.

Redaktionsgruppen ansvarar för att:

- Kapitelförfattarna har följt angivna skrivregler.

- Texten levereras i word med kapitlen sammanfogade till ett dokument – löpande utan formateringar och tabtryck.
- Texten är genomgången med rättstavningsprogram.
- Fältkoder, bland annat från Endnote, är borttagna. Märk hela manuskriptet Ctrl A och sedan Ctrl+Shift+F9 (kan inte återställas)
- Rubriknivåer är angivna
- Figurer levereras separat från kapiteltexten.
- Bilder levereras separat i format JPEG, tif, eps

Redaktionsgruppen inlämnar sin färdiga text för godkännande av ARGUS:

ARGUS redigerar därefter vilket omfattar bland annat översyn av språk, terminologi, disposition och klarhet i framställningen, litteraturhänvisningar samt figur – och tabellmaterialets utformning och anpassning i texten. De redaktionella ingrepp, som skett i ett kapitel framgår av det rättade korrektur, som sänds till redaktionsgruppen för genomläsning och de ansvarar för förankring hos respektive kapitelförfattare. Ett orättat korrektur översändes också till redaktionsgruppen att använda i händelse av att ARGUS' ändringar ej kan accepteras. Det är alltid redaktionsgruppen/kapitelförfattarens synpunkt på **sakinnehållet** som slutgiltigt gäller.

Efter godkännande sänds rapporten till layoutredaktören som ombesörjer att rapporten får sina typografiska former: rubrik, mellanrubriker, faktaruta, litteraturhänvisning osv.

ARGUS ansvarar för korrekturläsning i samråd med redaktionsgruppen.

Redaktionsgruppen ger förslag till färgval för omslaget.

PRESSMEDDELANDE

Inför utgivningen skriver redaktionsgruppen förslag på pressmeddelande som ARGUS ombesörjer utskick av genom kansliets presstjänst.

SFOG-råd

Redaktionsgruppen anger till ARGUS vad av rapporten, oftast redaktionsgruppens slutsatser och rekommendationer, som ska läggas ut under SFOG-råd på hemsidan.

LITTERATUR

Medicinsk terminologi. Bengt I. Lindskog och Bengt L Zetterberg

För korrekt medicinsk nomenklatur se även Diagnoshandbok för Kvinnosjukvården 2010
http://www.sfog.se/PDF/Diagnoshandbok_dec09.pdf

Socialstyrelsens MF 1975:110 (SI-Systemet)
Svenska Akademiens ordlista <http://q3.spraakdata.gu.se/saob/>

Svenska Språknämndens "Skrivregler" <http://www.sprakradet.se/2922>
Tekniska nomenklaturcentralens "Skrivregler"

Lycka till!

Ulf Högberg
tf ARGUS 2010